

Tématem mé diplomové práce jsou johanitské komendy v Žitavě a Hirschfelde, tedy instituce, které zanikly před více než 430 lety, v případě žitavského konventu téměř beze stopy. Přesto tvořily po tři staletí součást dějin jižní Horní Lužice. Jejich význam byl sice jen lokální, ale v případě žitavské komendy se jednalo o nejdůležitější církevní instituci v tomto městě, neboť řád vlastnil patronát k městskému farnímu kostelu. Je proto překvapující, že johanitům nebyla v jinak bohaté hornolužické historiografii věnována žádná podrobnější studie. Až do 30. let minulého století čerpali regionální badatelé jen z prací vzniklých před požárem radního archivu v polovině 18. století. Bohužel bádání po druhé světové válce na výsledky práce několika historiků z 30. let nenavázalo. Dodnes nebyly využity ani archivní fondy přímo v žitavských archivech. Zájem o dějiny johanitů nevzbudilo ani výzkum žitavských postních plátpen (Fastentucher) v poslední době.

Středověký vývoj komend je dokumentován alespoň v žitavském registáři, který pokrývá období až do roku 1437. Konec středověku a doba reformace však nejsou zpracovány vůbec. Cílem mé diplomové práce bylo zprvu popsat dějiny komend a náboženského života v Žitavě právě ve středověku. Reformace v ní neměla být obsažena. Jelikož jsem ovšem pobýval v akademickém roce 2005/06 na univerzitě v Lipsku, rozhodl jsem se nastínit dějiny komend až od pozdního středověku, zhruba od roku 1500, do jejich prodeje městu v letech 1570/71. Chtěl jsem totiž využít bohatou literaturu k reformaci, jež se v knihovnách mateřské země reformace, v Sasku, nachází, a která je v Čechách samozřejmě nedostupná. Navíc mě k této změně přiměl i studijní plán na lipské univerzitě, neboť tam v Historickém semináři probíhal v tomto akademickém roce hlavní seminář s názvem Stadt und Reformation, který byl zaměřen hlavně na saská města.